

**राज्यातील महानगरपालिका/नगरपालिका/
नगरपंचायती यांच्या स्वउत्पन्नातून दिव्यांग
कल्याणासाठी राखून ठेवलेला ५% निधी खर्च
करण्याबाबत.**

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक:- दिव्यांग-२०२१/प्र.क्र.११४/नवि-२८
मुख्य इमारत (४ था मजला), मंत्रालय,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक:- ३० सप्टेंबर, २०२२

- संदर्भ:-** १) नगर विकास विभाग, शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०१०/प्र.क्र.१४६/२०१०/नवि-६, दि.३०.१०.२०१०.

२) नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र.११८/नवि-२०, दि.२८.१०.२०१५.

३) नगर विकास विभाग, शासन पत्र क्र. संकीर्ण-२०१६/प्र.क्र.४३/१६/नवि-२८, दि.२०.०४.२०१६.

४) नगर विकास विभाग, शासन परिपत्रक क्र. संकीर्ण-२०१६/प्र.क्र.४३/१६/नवि-२८, दि.१४.११.२०१७.

५) नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. दिव्यांग-२०१८/प्र.क्र.५२/१८/नवि-२८, दि.१०.०५.२०१८.

प्रस्तावना:-

निःसमर्थ (अपंग) व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ (The Rights of Persons With Disabilities Act, २०१६) केंद्र शासनाने प्रसिद्ध केलेला आहे. सदर कायद्यातील कलम-३७ नुसार राज्यातील महानगरपालिका/नगरपालिका क्षेत्रातील दिव्यांग व्यक्तींसाठी ५% निधी राखून ठेवून तो दिव्यांगांच्या वैयक्तीक तसेच, सामूहिक योजनांवर खर्च करण्याबाबत दि.१०.०५.२०१८ रोजी शासन निर्णय निर्गमित केलेला आहे.

२. नगर विकास विभागांतर्गत महानगरपालिका/नगरपालिका यांचा दिव्यांग व्यक्तींच्या कल्याणार्थ राखीव ५% निधी मधील अखर्चित निधी त्यापुढील वर्षी खर्च करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना नसल्याने सदर निधी दिव्यांग कल्याणाकरिता खर्च करण्याबाबत अडचणी येत होत्या.

३. त्यासअनुसरून आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या प्रस्तावानुसार दिव्यांगासाठी राखीव ५% अखर्चित निधी दिव्यांगांच्याच योजनांसाठी पुढील आर्थिक वर्षात खर्च करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन परिपत्रकः-

आयुक्त, दिव्यांग कल्याण यांच्या प्रस्तावानुसार नगर विकास विभागांतर्गत असलेल्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील दिव्यांग व्यक्तींच्या कल्याणार्थ राखीव ५% अखर्चित निधीबाबत पुढीलप्रमाणे सूचना देण्यात येत आहेत:-

अ) नगर विकास विभागांतर्गत नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचा दिव्यांग कल्याणासाठी राखीव असलेला निधी त्या वित्तीय वर्षात खर्च न झाल्यास तो पुढील वर्षात फक्त दिव्यांग व्यक्तींच्या कल्याणासाठीच खर्च करण्यात यावा.

ब) सदरचा अखर्चित निधी दिव्यांग कल्याणासाठीच खर्च करण्याची जबाबदारी संबंधित महानगरपालिका/नगरपालिका/नगरपंचायती मधील नोडल अधिकारी तसेच, लेखा व वित्त अधिकारी यांची राहील.

२. दिव्यांग कल्याणासाठी निधी राखीव ठेवणे, तसेच, तो खर्च करण्यासाठी संदर्भाधीन परिपत्रक/शासन निर्णयान्वये दिलेल्या निदेशांची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करण्यासाठी महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपंचायती यांनी आवश्यक ती कार्यवाही करावी.

३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून, त्याचा संगणक संकेतांक २०२१००३१२५२०४५०२५ असा आहे. सदर परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रतिभा पाटील)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. मुख्यमंत्री, यांचे अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
- ३) मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीस सहायक, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ४) अपर मुख्य सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ५) प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ६) प्रधान सचिव (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- ७) सर्व विभागीय आयुक्त.
- ८) आयुक्त, सर्व महानगरपालिका (सर्व).
- ९) आयुक्त, तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरळी, मुंबई.
- १०) आयुक्त, अपंग कल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- ११) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपूर.
- १२) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
- १३) महालेखाकार (स्थानिक संस्था) महाराष्ट्र-१, मुंबई/नागपूर.
- १४) संचालक तथा मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, म.रा. कोकण भवन, नवी मुंबई.
- १५) सर्व सह/उप सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- १६) नगर विकास विभाग (सर्व कार्यासने)
- १७) निवड नस्ती (नवि-२८).